

RHEOLIADAU ADDYSG (TREFNIADAU APELAU DERBYN) (CYMRU) (CORONAFEIRWS) (DIWYGIO) 2020

ASESIAD O'R EFFAITH AR GYDRADDOLDEB

1. Disgrifiwch ac eglurwch effaith y cynnig ar bobl â nodweddion gwarchoddedig fel y'u disgrifir yn Neddf Cydraddoldeb 2010.

Mae Rheoliadau Addysg (Trefniadau Apelau Derbyn) (Cymru) (Coronafeirws) (Diwygio) 2020 yn diwygio rhai gofynion gweithdrefnol a chyfansoddiadol a nodir yn Rheoliadau Addysg (Trefniadau Apelau Derbyn) (Cymru) 2005 sy'n ymwneud â phaneli apelau derbyn ysgolion hyd at 31 Ionawr 2021.

Gwneir y newid hwn fel bod yr apelau hyn yn gallu parhau i gael eu cynnal er gwaethaf yr anawsterau ymarferol sylweddol a achosir gan fesurau sydd eu hangen i atal y coronafeirws (COVID-19) rhag lledaenu. Mae'r mesurau hynny yn cynnwys y canllawiau ar gadw pellter cymdeithasol a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru, sy'n cyfyngu ar y gallu i bobl gyfarfod yn bersonol, a'r canllawiau ar hunanyngysu, sy'n peri anawsterau o ran sicrhau bod digon o aelodau panel ar gyfer gwrandawiadau apêl.

Bydd y rheoliadau newydd yn llacio'r gofynion presennol ond mae'r mwyafrif helaeth o'r gofynion yn y Cod Apelau Derbyn i Ysgolion yn dal i fod yn briodol a rhaid parhau i'w bodloni. Y prif egwyddorion sy'n llywodraethu pob apêl o hyd yw tegwch gweithdrefnol a chyfiawnder naturiol. Nid ydym yn cynnig dileu unrhyw rai o ddyletswyddau clerco apelau derbyn. Mae clercod yn cyflawni rôl allweddol o ran gwrandawiadau apêl, wrth roi cyngor ar y gyfraith derbyniadau yn ogystal â chadw cofnod cywir o'r trafodion a sicrhau bod y gwrandawriad apêl yn deg. Rhaid bod gan glerc ddealltwriaeth dda o'r gyfraith ar dderbyniadau a rhaid eu bod wedi cael hyfforddiant priodol sy'n cynnwys cyfraith cydraddoldeb.

Rhaid i'r panel apelau gydymffurfio â'r Ddeddf Cydraddoldeb (gan gynnwys adran 29). Mae hyn yn cynnwys ystyried presenoldeb a chynrychiolaeth apelydd yn y gwrandawriad lle mae hyn yn cynnwys mynediad o bell a'r ddyletswydd i ystyried unrhyw addasiadau rhesymol y gall fod eu hangen. Y clerc fydd yn gyfrifol am sicrhau bod unrhyw benderfyniadau a wneir o ran ceisiadau am addasiadau rhesymol yn cael eu cofnodi fel rhan o gofnod yr apêl ac yn cael eu cadarnhau â'r apelydd yn ysgrifenedig cyn y gwrandawriad apêl.

Lle na all apêl gael ei chynnal yn bersonol, rhaid i'r panel apelau gymryd camau i sicrhau bod pawb dan sylw yn gallu cyflwyno eu hachosion yn llawn yn rhithwir neu'n ysgrifenedig, a chael ei fodloni y gall yr apêl gael ei phenderfynu mewn ffordd deg a thryloyw.

Noda'r Cod Apelau y gall yr apelydd ddod â chyfaill, cynghorydd, cyfieithydd/dehonglydd neu arwyddwr gydag ef neu gael ei gynrychioli ganddo, ac y gall siarad ar ran yr apelydd. Gellid defnyddio gwasanaeth eirioli annibynnol os bydd angen.

Ceidw rhieni yr hawl i gwyno am achos o gamweinyddu gan y panel apêl.

Nod y diwygiad utro i'r Rheoliadau hyn yw ceisio diogelu buddiannau rhieni a phlant a phobl ifanc drwy sicrhau bod apelau derbyn ysgolion yn cael eu gweinyddu yn y ffordd fwyaf teg a chyfartal posibl.

Caiff canllawiau anstatudol eu cyhoeddi ochr yn ochr â'r Rheoliadau sy'n nodi'n glir lle mae'n rhaid cydymffurfio â'r Cod Apelau Derbyn i Ysgolion, yn ogystal ag atgoffa paneli apêl o'u dyletswyddau o ran Deddf Cydraddoldeb 2010 a Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.

Cofnod o Effeithiau yn ôl nodwedd warchoddedig:

Nodwedd neu grŵp gwarchoddedig	Beth yw effeithiau cadarnhaol neu negyddol y cynnig?	Rhesymau dros eich penderfyniad (gan gynnwys tystiolaeth)	Sut y byddwch yn lliniaru Effeithiau?
Oedran (meddyliwch am wahanol grwpiau oedran)	Effeithiau negyddol posibl ar bobl hŷn y gallant fod wedi'u hallgáu'n ddigidol.	Nododd y Fframwaith Cynhwysiant Digidol, a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2010, y bobl hynny a oedd fwyaf tebygol o fod wedi'u hallgáu'n ddigidol, gan gynnwys pobl hŷn.	Darparu ar gyfer cynnal y gwrandawriad yn seiliedig ar dystiolaeth ysgrifenedig gan yr apelydd. Anogir Clerc y Panel Apelau i ymgysylltu â'r apelwyr cyn y gwrandawriad er mwyn deall eu gofynion a sicrhau eu bod yn gallu chwarae rhan mor lawn â phosibl. Fel sy'n wir nawr, rhaid i'r Panel Apelau Derbyn gydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010. Rhaid bod Clerc y Panel Apelau wedi cael hyfforddiant priodol, gan gynnwys hyfforddiant mewn

			<p>cyfraith Cydraddoldeb. Y Clerc sy'n gyfrifol am sicrhau cydymffurfiaeth â Deddf Cydraddoldeb 2010 a Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.</p> <p>Noda'r Cod Apelau y gall yr apelydd ddod â chyfaill neu gynghorydd gydag ef, a all siarad ar ran yr apelydd. Gellid defnyddio gwasanaeth eirioli annibynnol os bydd angen.</p>
Anabledd (meddyliwch am wahanol fathau o anabledd)	Effeithiau negyddol posibl ar bobl â nam ar eu clyw neu ar eu golwg.	Nododd y Fframwaith Cynhwysiant Digidol, a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2010, y bobl hynny a oedd fwyaf tebygol o fod wedi'u hallgáu'n ddigidol, gan gynnwys pobl anabl.	<p>Anogir Clerc y Panel Apelau i ymgysylltu â'r apelwyr cyn y gwrandawriad er mwyn deall eu gofynion a sicrhau eu bod yn gallu chwarae rhan mor lawn â phosibl.</p> <p>Mae hyn yn cynnwys wrth ystyried presenoldeb a chynrychiolaeth apelydd yn y gwrandawriad lle mae hyn yn cynnwys mynediad o bell a'r ddyletswydd i ystyried unrhyw addasiadau rhesymol y gall fod eu hangen. Y clerch fydd yn gyfrifol am sicrhau bod unrhyw benderfyniadau a</p>

			<p>wneir o ran ceisiadau am addasiadau rhesymol yn cael eu cofnodi fel rhan o gofnod yr apêl ac yn cael eu cadarnhau â'r apelydd yn ysgrifenedig cyn y gwrandawriad apêl.</p> <p>Bydd awdurdodau derbyn wedi hen arfer â deall anghenion teuluoedd yn yr ardal, a'u diwallu, gan gynnwys darparu arwyddwyr, cyfieithwyr/dehonglwyr a phapurau apêl mewn fformatau amgen.</p> <p>Noda'r Cod Apelau y gall yr apelydd ddod â chyfaill, cynghorydd, cyfieithydd/dehonglydd neu arwyddwr gydag ef neu gael ei gynrychioli ganddo, ac y gall siarad ar ran yr apelydd. Gellid defnyddio gwasanaeth eirioli annibynnol os bydd angen.</p> <p>Clerc y Panel Apelau sy'n gyfrifol am sicrhau cydymffurfiaeth â Deddf Cydraddoldeb 2010 a Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.</p>
Ailbennu Rhywedd (y	Dim.		

broes o drawsnewid a phobl Drawsryweddol)			
Beichiogrwydd a mamolaeth	Dim.		
Hil (gan gynnwys gwahanol leiafrifoedd ethnig, Sipsiwn a Theithwyr a Mudwyr, Ceiswyr lloches a Ffoaduriaid)	Effeithiau negyddol posibl ar bobl nad Cymraeg na Saesneg yw eu hiaith gyntaf.	Gall fod yn gymhleth ychwanegu gwasanaethau cyfieithu er mwyn i baneli apelau gael eu cynnal yn rhithwir.	<p>Anogir Clerc y Panel Apelau i ymgysylltu â'r apelwyr cyn y gwrandawriad er mwyn deall eu gofynion a sicrhau eu bod yn gallu chwarae rhan mor lawn â phosibl.</p> <p>Mae awdurdodau derbyn wedi hen arfer â deall anghenion teuluoedd yn yr ardal, a'u diwallu, gan gynnwys darparu cyfieithwyr a phapurau apêl mewn ieithoedd amgen.</p> <p>Noda'r Cod Apelau y gall yr apelydd ddod â chyfaill, cynghorydd, cyfieithydd/dehonglydd neu arwyddwr gydag ef neu gael ei gynrychioli ganddo, ac y gall siarad ar ran yr apelydd. Gellid defnyddio gwasanaeth eirioli annibynnol os bydd angen.</p> <p>Rhaid i'r Panel Apelau gydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010,</p>

			gan gynnwys adran 29 a Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.
Crefydd, cred a dim cred	Dim.		
Rhyw / Rhywedd	Dim.		
Cyfeiriadedd rhywiol (Lesbiaidd, Hoyw a Deurywiol)	Dim.		
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim.		
Plant a phobl ifanc hyd at 18 oed	Mae'r mwyafrif o'r gofynion yn y Cod yn dal i fod yn gymwys. Mae'r broses apelio yn parhau i fod yn seiliedig ar gydraddoldeb a thegwch. Bydd y newidiadau yn caniatáu i baneli apelau fynd rhagddynt yn ystod y cyfyngiadau presennol, gan sicrhau y gall plant gael lle mewn ysgol cyn gynted â phosibl		

<p>Aelwydydd incwm isel</p>	<p>Effeithiau negyddol posibl ar bobl o aelwydydd incwm isel y gallant fod wedi'u hallgáu'n ddigidol.</p>	<p>Nododd y Fframwaith Cynhwysiant Digidol, a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2010, y bobl hynny a oedd fwyaf tebygol o fod wedi'u hallgáu'n ddigidol, gan gynnwys y rhai sy'n byw mewn tai cymdeithasol; y rhai ar incwm isel; pobl ddi-waith a'r rhai sy'n economaidd anweithgar.</p>	<p>Anogir Clerc y Panel Apelau i ymgysylltu â'r apelwyr cyn y gwrandawriad er mwyn deall eu gofynion a sicrhau eu bod yn gallu chwarae rhan mor lawn â phosibl.</p> <p>Lle na all apelwyr gymryd rhan gan ddefnyddio adnoddau cyfarfod rhithwyr, am nad oes ganddynt gyfarpar TG neu fynediad i'r rhyngwyd, gall gwrandawriad dros y ffôn neu gan ddefnyddio tystiolaeth ysgrifenedig gael ei gynnal yn lle hynny.</p> <p>Clerc y Panel Apelau sy'n gyfrifol am sicrhau cydymffurfiaeth â Deddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys adran 29) a Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.</p>
-----------------------------	---	---	--

<p>Hawliau Dynol</p>	<p>Beth yw effeithiau cadarnhaol neu negyddol y cynnig?</p>	<p>Rhesymau dros eich penderfyniad (gan gynnwys tystiolaeth)</p>	<p>Sut y byddwch yn lliniaru Effeithiau negyddol?</p>
<p>Erthygl 14: Atal Gwahaniaethu o ran yr</p>	<p>Efallai na all rhai pobl chwarae rhan lawn mewn gwrandawriad</p>	<p>Efallai y bydd rhai pobl wedi'u hallgáu'n ddigidol, naill ai oherwydd nodwedd</p>	<p>Rhaid i'r Panel Apêl gydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010,</p>

<p>hawliau a'r rhyddid hyn.</p>	<p>rhithwir neu dros y ffôn.</p>	<p>warchoddedig, neu am na allant fel arall gael gafael ar yr adnoddau sydd eu hangen, megis cyfrifiadur, ffôn neu'r rhyngrwyd.</p>	<p>gan gynnwys adran 29.</p> <p>Anogir Clerc y Panel Apelau i ymgysylltu â'r apelwyr cyn y gwrandawriad er mwyn deall eu gofynion a sicrhau eu bod yn gallu chwarae rhan mor lawn â phosibl.</p> <p>Y dewis amgen i ymddangos mewn gwrandawriad gan ddefnyddio fideogynadledda neu dros y ffôn yw i'r panel apelau ddefnyddio'r dystiolaeth a gyflwynwyd gan yr apelydd i ategu ei achos. Rhaid i'r Clerc gysylltu â'r apelydd er mwyn sicrhau ei fod yn fodlon ar hynny.</p> <p>Noda'r Cod Apelau y gall yr apelydd ddod â chyfaill, cynghorydd, cyfieithydd/dehonglydd neu arwyddwr gydag ef neu gael ei gynrychioli ganddo, ac y gall siarad ar ran yr apelydd. Gellid defnyddio gwasanaeth eirioli annibynnol os bydd angen.</p> <p>Ceidw rhieni yr hawl i gwyno am achos o gamweinyddu gan y panel apelau.</p>
---------------------------------	----------------------------------	---	---

			Ni ellir cyfrif am bob sefyllfa ac, o ystyried yr amgylchiadau arbennig yn sgil argyfwng iechyd presennol COVID-19, credwn mai dyma'r ateb mwyaf teg.
--	--	--	---